A°. 1857. N°. 113.

Opregte *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 14 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 10 Mei.

Den 8sten dezer heeft de Keizer te Ofen het bevelschrift aan den minister van Justitie onderteekend, waarbij aan al de veroordeelden, ter zake van misdrijven tegen den Staat, gelijke kwijtschelding van straf wordt verleend, als aan de in gelijke omstandigheden verkeerende bewoners der italiaansche provinciën. De minister heeft dadelijk maatregelen genomen, om deze verordening in werking te doen treden, weshalve binnen zeer weinige dagen in de oostenrijksche Monarchie geene personen, veroordeeld wegens dusgenaamde staatkundige misdrijven, zich in verzekerde bewaring zullen bevinden.

— De oostenrijksche gemagtigde in Moldavie, de heer *von Lichmann*, meldt uit Jassy, dat de toestand meer en meer bedenkelijk schijnt te worden, en de overheden bezwaarlijk de woelingen van de voorstanders der vereeniging zullen kunnen beletten. Deze lieden, waarvan velen van elders zijn overgekomen, schijnen over nogal aanzienlijke geldmiddelen te kunnen beschikken. Men verwacht van de zijde der Porte een betoog, gerigt aan de vijf mogendheden, waarin de noodzakelijkheid wordt uiteengezet om de overheden in Moldavie door eene genoegzame krijgsmagt te doen ondersteunen.

BERLIJN, 12 Mei.

Het bezoek van Prins *Napoleon* heeft geene staatkundige beteekenis. Het kan worden beschouwd als een antwoord op eene beleefdheid van de pruissische zijde. Sedert de verwikkelingen betreffende Neufchâtel, zijn de betrekkingen van de pruissische tot de fransche Regering ook in belangrijkheid toegenomen, en dit heeft aanleiding gegeven tot een bezoek in Parijs van Prins *Frederik Wilhelm* op zijne terugreis uit Londen. Dit laatste bezoek heeft de Keizer der Franschen thans willen beantwoorden. Na den afloop van den oosterschen oorlog is in den toestand van dien Keizer eene belangrijke verandering gekomen, en is zijn gezag onder de Souvereinen van Europa toegenomen. Dit bezoek zoowel, als dat van den Grootvorst *Konstantijn* te Parijs, toont, dat de mogendheden het fransche Keizerrijk niet alleen vormelijk, maar ook daadwerkelijk erkennen.

BERLIJN, 12 Mei.

Zoolang er nog mogelijkheid bestond, dat de beide afdeelingen van den algemeenen pruissischen Landag zich met elkander over de voordragt betreffende de belastings-wet op de bedrijven zouden kunnen verstaan, heeft de Regering de sluiting van dien Landdag nog in het onzekere gelaten. Heden heeft het Heerenhuis de door de Kamer der Afgevaardigden gewijzigde wets-voordragt op nieuw in overweging genomen, maar dezelve andermaal verworpen. In dergelijken stand van zaken heeft de Regering gemeend niet langer te moeten dralen, en heeft de minister van Financien de sluiting der zitting met eene koninklijke boodschap tegen morgen aangekondigd.

— Prins *Napoleon* vertrekt morgen weder van hier; van eene reis naar Breslau, om Prins *Frederik Wilhelm* een bezoek te brengen, wordt niet meer gesproken. Dagelijks zijn er feesten ter eere van den franschen Vorst gegeven, bij de meeste van welke de Koning en de Koningin zijn tegenwoordig geweest.

PARIJS 11 Mei.

De Grootvorst *Konstantijn* is heden, met het Hof, naar Fontainebleau vertrokken, waarheen ook de minister van Marine en andere hoofd-ambtenaren zich hebben begeven. De Grootvorst zal daar, ter zake van zijnen togt naar Londen, niet zoolang blijven als hij aanvankelijk voornemens was geweest. Donderdag keert hij naar Parijs terug, waar hij zich nog gedurende twee dagen *incognito* zal blijven ophouden. De Prins is bij herhaling reeds alleen uitgegaan, en schijnt er veel vermaak in te scheppen, om zonder opgemerkt te worden zich te midden der bevolking dezer hoofdstad op de straat te bewegen.

Te Brest en Lorient worden groote toebereidselen gemaakt voor eene luisterrijke ontvangst van den Vorst.

— De Afgevaardigden hebben zich heden in de bureaux beziggehouden met verscheidene ontwerpen van wet, en onder anderen met de voordragt, waarbij de Regering een krediet verlangt van 12½ millioenen voor het vervolgen van den Boulevard van Sebastopol op den linkeroever der Seine. Deze laatste voordragt heeft nogal eenigen tegenstand ontmoet van de zijde dergenen, die het onbillijk zouden vinden, dat op die wijze 's lands gelden uitsluitend in het voordeel der hoofdstad werden aangewend. Men gelooft evenwel niet, dat de tegenstand van dien aard is, dat de aanneming der voordragt daardoor op eene ernstige wijze in de waagschaal zou worden gesteld.

Na de bureaux-vergaderingen heeft eene openbare zitting plaats gehad, in welke, zonder beraadslaging, met eenparigheid van stemmen, het wetsontwerp is aangenomen betreffende den aankoop voor den Staat van Longwood, de laatste woonplaats van Keizer *Napoleon I*, op het eiland St. Helena.

De beraadslaging over de begrooting is bepaald op vrijdag 15 Mei aanstaande, den dag, waarop, volgens de bestaande wettelijke bepalingen, de zitting zal worden gesloten. Het rapport der commissie, welke de begrooting voorloopig heeft onderzocht, zal, naar men denkt, morgen worden rondgedeeld.

De heer *de Cassagnac* heeft aangemerkt, dat hij zich niet in staat gevoelt om zich in twee dagen behoorlijk voorte-reiden tot het deelnemen aan de beraadslaging over de algemeene begrooting, waarbij allerbelangrijkste vraagstukken zouden voorkomen, als onder anderen de meerdere of mindere doelmatigheid der belasting van roerende waarden. De voorzitter heeft daarop geantwoord, dat hij het bestaan van het bezwaar niet kon tegenspreken; dat het te denken was, dat de Regering den duur der zitting zou verlengen, maar dat, zoolang een besluit in dien zin niet was genomen, de beraadslaging over de begrooting op den laatsten dag der zitting moest bepaald blijven.

PARIJS, 12 Mei.

De partij, welke de vereeniging der vorstendommen verlangt, neemt thans dagelijks toe in aantal zoowel, als in invloed. Hier is men overtuigd, dat de tegenwoordigheid der europesche commissarissen te Jassy even gunstig op de bevolking zal werken, als zulks te Bucharest het geval is geweest, en dat de matiging der door hen gevoerde taal veel zal hebben bijgedragen tot het ternederzetten der door de willekeurige administratieve handelingen van Prins *Vogoridès* opgewondene gemoederen. De fransche commissaris, baron *de Talleyrand*, heeft, in antwoord op de gelukwenschingen, welke hij heeft ontvangen, een adres van dankbetuiging uitgevaardigd, waarin hij verklaart, dat de commissie, wat er ook moge geschieden, als het tijdstip daarvoor zal zijn aangebroken, aan de kiezers vrijheid van handelen en vrijheid om zich te vereenigen zal weten te verzekeren, opdat zij zonder dwang hunne Gedeputeerden zullen kunnen aanwijzen. — Men meent, dat deze verklaring allezins geschikt is om de administratie der vorstendommen tot ernstig nadenken te brengen.

Reeds wordt gemeld, dat de heer *Katargi*, de minister van Binn. Zaken, die zich als een der felste tegenstanders van de vereeniging heeft doen kennen, is vervangen door den heer *Basile Ghika*, die juist de tegenovergestelde beginselen is toegedaan. Hieruit zou, naar men meent, blijken, dat prins *Vogoridès* werkelijk reeds begint in te zien, dat de tot dusver door hem gevolgde staatkundige rigting eene wijziging behoort te ondergaan.

LONDEN, 11 Mei ('s avonds).

De dagbladen van de Kaap de Goede-Hoop, loopende tot 13 Maart, gewagen, even als de dezer dagen reeds medegedeelde bijzondere berigten, van het toenemen der woelingen onder de Kaffers, maar dragen het uitbreken van een nieuwen oorlog nog niet als volstrekt onvermijdelijk voor. Ten einde den staat van zaken, die een bedenkelijk aanzien had bekomen, in persoon optenemen en de bestaande moeijelijkheden, zoo mogelijk, uit den weg te ruimen, had de gouverneur, sir *G. Grey*, zich naar de grenzen begeven, en dien ten gevolge was de opening der zitting van het koloniaal Parlement verschoven tot 2 April. Al de corpsen van het voormalige duitsche legioen, voor zooveel zij naar de Kaap-kolonie bestemd waren, waren daar aangekomen en in het genot der volle, voor oorlogstijd bepaalde soldij gesteld. Die troepen waren dus, indien het noodig mogt wezen, terstond beschikbaar voor militaire operatien.

— De gisteren met de *Arabia* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 29 April spreken van ernstige woelingen onder de Indianen in Jowa, Minnesota en Nebraska, welke militaire maatregelen, ter verzekering van de veiligheid en rust in die grens-landen, zouden vorderen. Voor 't overige bevestigen deze tijdingen de opgaaf, dat eene zeer aanzienlijke scheepsmagt der Ver.-Staten naar de beide kusten der landengte van Panama gezonden zal worden, ten einde van het gouvernement der Republiek Nieuw-Grenada voldoening te erlangen voor bestaande grieven, en tevens, naar het schijnt, om zich van die landengte, althans van de gelegenheid tot overtogt door dezelve, meester te maken.

Het tegenwoordige geschil tusschen de Ver.-Staten en Nieuw-Grenada is ontstaan door eene vechtpartij, die in April 1856 te Panama heeft plaats gehad tusschen inwoners dier zeeplaats en eenige personen, die daar met eene stoomboot uit California waren aangekomen. Bij die gelegenheid hebben, naar men beweert, 18 Americanen het leven verloren en zijn eenige goederen van noord-americaansche burgers vernield of gestolen. Het gouvernement der Ver.-Staten heeft voor dit een en ander voldoening geëischt, en daarbij beweerd, dat de overheden van Nieuw-Grenada het oproer te Panama niet naar behooren hadden getracht tegen te gaan, ja veeleer de geweldenarijen hadden aangestookt. In het begin van Februarij jl. hebben de americaansche commissarissen, die met het voeren der onderhandelingen belast waren, te Bogota bij het gouvernement der Republiek eene nota ingediend, waarin de volgende eischen voorkwamen: dat de steden Panama en Aspinwall (zijnde de havens aan de Stille-zuidzee en aan den Atlantischen-Oceaan) voortaan zullen zijn onafhankelijke en onzijdige districten, met eigen besturen en met een gebied van 10 mijlen breedte aan beide zijden van den spoorweg; dat de daar gevestigde n.-americaansche consuls bevoegd zullen zijn om het bestuur der politie in die landstreken uitteoefenen en daarbij de militaire magt der Ver.-Staten interoepen; dat de Regering der Ver.-Staten bevoegd zal zijn om naar goedvinden bepalingen te maken omtrent den over de landengte loopenden spoorweg, en uitsluitend geregtigd om daar een anderen spoorweg te doen aanleggen; dat intusschen Nieuw-Grenada in naam zijne souvereiniteit zal behouden, en de onzijdigheid en vrijheid van den handels-weg over de landengte gewaarborgd zullen zijn; dat de overige mogendheden uitgenoodigd zullen worden om tot die verwaarborging toetetreden; dat Nieuw-Grenada de eilanden-groepen in de baai van Panama in volle souvereiniteit aan de Ver.-Staten zal afstaan voor eene militaire station; dat Nieuw-Grenada aan de Ver.-Staten zal betalen hetgeen tot schadevergoeding voor de bij het oproer te Panama geleden verliezen gevorderd zal worden. — Het bewind van Nieuw-Grenada heeft deze voorstellen als geheel onaannemelijk van de hand gewezen, maar zich bereid verklaard om, met medewerking van Engeland en Frankrijk, de zaken betreffende den overtogt over de landengte te regelen, en wel in dier voege, dat al de daarbij belanghebbende volken gelijke regten zullen hebben en de veiligheid en vrijheid van het handelsverkeer over de landengte verzekerd zal zijn. De n. americaansche gevolmagtigden hebben daarop eene schadevergoeding voor geleden verliezen gevorderd ten bedrage van 400,000 dollars, en de onderhandelingen afgebroken.

— Van regeringswege zijn nieuwe stukken, betreffende de verwikkelingen met China, aan het Parlement medegedeeld. Daaruit blijkt onder anderen, dat de heer *Bowring* zich bij de Onder-Koningen van de nabij Canton gelegen provincien over de gedragingen van den gouverneur *Yeh* beklaagd, en hen uitgenoodigd heeft om die klagten aan het Hof van Peking te doen toekomen; maar dat de bedoelde Onder-Koningen daarop ontwijkend geantwoord en zich van die mededeeling verschoond hebben. Men maakte daaruit op, dat de chinesche bewindvoerders de vijandelijkheden niet wenschten uit te breiden.

In een den 27sten December uitgevaardigd edict zegt de Keizer, dat de vreemdelingen den strijd reeds moede zijn, ten gevolge van de geestdrift, die de bevolking van Canton betoond heeft, en dat de Engelschen de vijandelijkheden wel spoedig zullen staken, omdat zij geen bijstand van de Franschen en Noord-Americanen ondervinden, — dat hij *Yeh* gelast heeft, zijn haat tegen de engelsche barbaren te beteugelen, indien zij zich beter gedragen, maar met de uiterste veerkracht te werk te gaan, indien zij in hunne vermetelheid volharden.

In eene depeche van 28 Februarij meldt de heer *Bowring* aan den minister *Clarendon*, dat de door hem genomen maatregelen van vijandelijken aard door de vertegenwoordigers der vreemde mogendheden in China algemeen goedgekeurd werden; dat zij zelfs nog strenger en meer verwoestende maatregelen gewenscht hadden. — De n. americaansche commissaris, de heer *Parker*, heeft in eene depeche aan den heer *Bowring* verklaard, dat de oorzaak der aanhoudende moeijelijkheden tusschen China en de andere volken hierin gelegen is, dat de Chinezen Engeland, Frankrijk, America en de andere groote natien niet als hunne gelijken willen erkennen en als zoodanig behandelen; dat zijn gouvernement bereid is om met de Engelschen zamen te werken.

De admiraal *Seymour* meldt, in eene depeche van 15 Maart, dat *Yeh* steeds bezield was met de hevigste vijandigheid; dat het garnizoen van Canton was versterkt; dat wapengeweld het eenige middel was om de betrekkingen op een goeden voet te brengen en de uitvoering van aangegane overeenkomsten te verzekeren; dat hij dagelijks de aankomst van kanonneerbooten en andere ligte vaartuigen te gemoet zag.

— Lord *Elgin* is, op zijne reis naar China, den 2den Mei op Malta aangekomen. — Den 7den dezer lag het eskader van den admiraal *Lyons* in de haven van Valetta.

— Het zeil-linieschip *Princess-Charlotte* (van 104 st.) wordt te Portsmouth gereed gemaakt om in China te dienen als barak-schip. Duizend man zullen aan boord gehuisvest kunnen worden. — De *Melville* (van 74 st.) wordt uitgerust om het 23ste reg. inf. naar China over te brengen, en zal vervolgens daar als hospitaal-schip dienst doen.

BRUSSEL, 11 Mei.

Vermits het bekend was, dat de minister van Binnenlandsche Zaken, de heer *de Decker*, gisteren over de wets-voordragt, betreffende de inrigtingen van liefdadigheid, in de Kamer der Gedeputeerden het woord zou voeren, waren de voor het publiek bestemde tribunes reeds vroegtijdig door eene groote menigte belangstellenden ingenomen.

De genoemde bewindsman heeft de voordragt verdedigd, en zich hoofdzakelijk beijverd om het ongelijk aantetoonen van de bestrijders der wet, die op den voorgrond hebben gesteld, vooreerst dat de beginselen, waarvan de Regering uitgaat, strijdig zijn met de overlevering des lands, en verder dat de voorgestelde verordeningen verouderde misbruiken weder in 't leven zouden roepen, en onder anderen aanleiding geven tot het herstel der kloosters als burgerlijke personen.

Volgens den minister, was de voordragt het werk van mannen, die niets anders beoogden dan opregte toenadering, en zouden de voorgestelde bepalingen eenen heilzamen invloed uitoefenen, in zoover het wel als zeker kon worden aangenomen, dat zamenwerking en goede overeenstemming tusschen het burgerlijk gezag en de geestelijke overheid op het stuk der openbare liefdadigheid daarvan het gevolg zouden zijn.

De heer *de Decker* heeft ten slotte zeer nadrukkelijk geprotesteerd tegen de taal, door sommige Gedeputeerden gevoerd, alsof de invoering der wetsvoordragt noodwendig tot revolutie zou moeten leiden. Volgens den minister zou, ingeval men revolutien te duchten had, de bevordering der vrije uitoefening van de liefdadigheid welligt het krachtigste middel zijn om zoodanige noodlottige uitbarstingen te voorkomen.

De clericale dagbladpers is hoogelijk ingenomen met de wijze, waarop de minister *de Decker* zich van de verdediging der wets-voordragt heeft gekweten, en schijnt dien bewindsman geheel te vergeven al de bittere uitdrukkingen en harde waarheden, welke hij zich, tijdens de beraadslaging over de aangelegenheden van het openbare onderwijs in het afgeloopen jaar, heeft laten ontvallen. Slechts zeer

der loops wordt de aanmerking gemaakt, dat men in 's ministers redevoering van gisteren geen zweem terugvindt van dien partijgeest en die staatkundige hartstogten, welke, jammer genoeg, de verstandigste en vaderlandslievendste mannen somwijlen van hun pad brengen, als zij zich in het parlementaire strijdperk begeven.

Natuurlijk mishaagt de door den minister *de Decker* gesprokene taal uitermate aan de liberale dagbladen. Volgens deze organen, vreest de genoemde bewindsman niet voor het vermeerderen van het getal der kloosters hier te lande, doch schijnt hij geheel uit het oog te hebben verloren, dat de laatste zes en twintig jaren zoo rijk zijn geweest aan afdoende lessen in dit opzigt, dat het niet te berekenen is, wat de toekomst zal opleveren, als de geestelijke corporatien de voordeelen zullen ondervinden van eene wet, welke uitsluitend in haar belang is ontworpen, voorgedragen en aangenomen.

De liberalen meenen voorts, dat men niet met stilzwijgen mag voorbijgaan eene in de zitting van gisteren door den heer *de Decker* gebezigde uitdrukking, welke zal blijven bestaan, even als zijne *„génération de crétins"*, juist omdat zij zoo zeer mishagen moet aan de partij, voor welker belangen deze bewindsman in de bres is gesprongen. De minister heeft namelijk verkondigd „dat men zeer zeker de geestelijkheid niet zal te last leggen, dat zij het goed der armen heeft verspild, en dat integendeel alles, wat men haar kan verwijten, hierin bestaat, dat zij het goed al te zeer heeft bewaard." Hierop wordt aangemerkt, dat de liberale partij nooit iets anders heeft beweerd, en dat zij het is, die altijd heeft gewild, dat aan dien overdreven *geest van behoud* paal en perk zoude worden gesteld.

— Het dagblad *le Nord* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent de plaatsing van aandeelen der groote spoorweg-onderneming in Rusland. Daaruit blijkt, dat den eersten dag, op welken de inschrijving te Petersburg is geopend, reeds voor een derde van het geheele getal der in Rusland uittegeven aandeelen is ingeteekend, en dat op den 1sten Mei, den vierden dag (vermits de inteekening geopend zou blijven tot den 5den Mei), niet minder dan 300,000 aandeelen waren gevraagd, te weten het dubbelde van het geheele getal uittegeven aandeelen der eerste reeks. — De schrijvers van *le Nord* meenen, dat deze en dergelijke feiten het meest afdoende antwoord zijn, 't welk Rusland kan geven op de hatelijke aanvallen van dagbladschrijvers, die, 't zij uit onkunde, 't zij uit stelselmatigen tegenstand, de onderneming der russische spoorwegen in een ongunstig daglicht trachten te stellen of als mislukt willen doen voorkomen.

's GRAVENHAGE, 13 Mei.

Bij besluit van 19 April, heeft Z. M., ten vervolge op Hoogstdeszelfs besluiten van 4 Dec. en 7 Jan. jl., benoemd tot ridders 4de kl. van de Militaire Willemsorde: den 1sten luit. *S. H. von Frankenberg Ludwigsdorff*; den sergeant *H. Belle*, en den korporaal *W. J. Wools*, allen van het wapen der inf. van het leger in Oost-Indie, en zulks ter zake hunner verrigtingen op 30 Oct. 1856, bij de plaats gehad hebbende expeditie in de Kampongsche districten.

Bij besluit van 7 Mei, heeft Z. M., tot belooning dergenen, die zich bij den aanval bij Sintang in de Wester afdeeling van Borneo, in den nacht van 12 Nov. 1856, hebben onderscheiden, goedgevonden: 1° te benoemen tot ridders 4de kl. van de Militaire Willemsorde: den kapitein der inf. *P. J. C. van Hoeij Schildhouwer* en den fuselier der inf. *M. Steenaart*; en 2° te bepalen dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie, als in Nederland, eervol zal worden vermeld de 1ste luit. der inf. *J. Conrad*.

— Heden heeft de Tweede-Kamer beraadslaagd over het ontwerp van wet, strekkende, om art. 4 der wet van 31 Dec. 1856, houdende vaststelling der begrooting voor Binnenl.-Zaken over 1857, intetrekken.

De heer *Thorbecke* heeft doen opmerken, dat tegen den vorm dezer voordragt gewigtige bedenkingen bestaan, en dat de Regering er zich niet tegen verklaard heeft om dien vorm te veranderen, indien de Kamer dit verlangen mogt. Ten einde nu te doen blijken van het gevoelen der Kamer over dit punt, stelde hij als motie van orde voor, de discussie uitsluitend over den vorm van het ontwerp te doen loopen, en ten slotte de vraag te stellen: „verlangt de Vergadering de indiening van de begrooting zelve?"

De *minister van Binnenl. Zaken* heeft verklaard, zich niet tegen de motie te verzetten, maar gevraagd, wat de vorige spreker verstond met de woorden „de indiening der begrooting zelve"? — De heer *Thorbecke* heeft daarop aangemerkt, dat, zooals het ontwerp nu aanhangig is, alle beraadslaging over de onderdeelen der begrooting is uitgesloten; deze toch is nu niet ter tafel.

De heer *v. Rappard* heeft aangemerkt, dat, volgens de Grwt., alleen de vraag behandeld kan worden, of de Koning verzocht zou worden, het ontwerp in nadere overweging te nemen. — De heer *de Kempenaer* erkende, dat de motie veel aanbevelenswaardig heeft, maar hij keurde ze af, omdat de beslissing over de zelve ook eene beslissing over het ontwerp van wet zou inhouden. — De heer *v. Nispen* heeft herinnerd, dat, bij de behandeling der wet van 31 Dec. 1856, de leden der Kamer van alle opinien, en ook de Regering zelve, het ontwerp als eene krediet-wet hebben beschouwd; de definitive en geheele begrooting voor Binn. Zaken zou later aangeboden worden. Er bestond dus nu alle reden om vooraf de vraag te beslissen, of de Kamer bij haar gevoelen bleef. Zijns inziens zou het niet grondwettig zijn, zich op de voorgestelde wijze van de vaststelling der begrooting aftemaken. — De heer *Mackay* heeft in gelijken geest gesproken.

Na nog eenige woordenwisseling, is de motie van orde van den heer *Thorbecke* aangenomen, met 41 tegen 13 st. — *Tegen* stemden de heeren: *Kien, Storm van 's Gr., Stolte, Taets, Baud, de Brauw, Heemskerk, de Kempenaer, Bosscha, v. Rappard, v. Franck, Godefroi* en de voorzitter.

Derhalve is besloten, de beraadslaging uitsluitend te doen loopen over den vorm van het ontwerp, en ten slotte de vraag te stellen: „verlangt de Vergadering de indiening van de begrooting zelve?"

De heer *Dullert* heeft daarop den vorm van het ontwerp bestreden. Hij zeide daarbij, dat, indien men in December jl. had kunnen voorzien, dat zoodanig wets-ontwerp als het onderhavige zou worden voorgedragen, er gewis niet zoo veel welwillendheid en gemeen overleg bij het vaststellen der krediet-wet bestaan zou hebben. Al werd dit ontwerp nu ook aangenomen, zou dit voor het vervolg gevaarlijk zijn, omdat het vertrouwen op de toezeggingen der Regering geschokt zou wezen. Hij beschouwde den vorm van dit ontwerp ook als niet strookende met art. 106 der Grwt. Ook de voorschriften van het Reglement van Orde, nopens de uitoefening van het regt van amendement, konden op dit ontwerp niet van toepassing gemaakt worden.

De heer *v. Deinse* heeft aangemerkt, dat over de oorspronkelijke begrooting in 't breede, gedurende 5 dagen, is beraadslaagd; dat al de art. zijn aangenomen; dat eerst bij de eindstemming over het geheel, de begrooting is afgestemd; dat de krediet-wet slechts gediend heeft om de uitgaven te beperken tot de helft der sommen van de geheele begrooting. Hij leidde daaruit af. dat feitelijk de begrooting aangenomen werd toen de kredietwet werd goedgekeurd. Eene nieuwe aanbieding zou tot niets anders dan tijdverlies leiden.

De heer *Poortman* heeft daarentegen doen opmerken, dat de geheele wet van 31 Dec. 1856 beheerscht wordt door art. 4, waarin bepaald is, dat de uitgaven, krachtens die wet voor het jaar 1857 te doen, niet zullen te boven gaan de helft der in art. 1 dier wet uitgetrokken sommen; dat derhalve nu eene nieuwe magtiging vereischt wordt, en dat daarbij weder in aanmerking moet komen, *welke* sommen zullen worden toegestaan. Uit den aard der zaak moest dus de begrooting op nieuw zijn ingediend.

De *minister van Binnenl. Zaken* heeft verklaard, dat tusschen de Regering en de vorige sprekers geen verschil bestaat over de mogelijkheid, om in de posten der begrooting veranderingen te maken; de Regering heeft dit reeds in de memorien van toelichting en van beantwoording toegestemd. De aangeboden vorm kan dus geene aanleiding geven tot het vermoeden, dat de Regering het regt der Kamer zou willen ontduiken of verkorten. Hij bestreed voorts de meening, dat de Kamer nu niet in de gelegenheid zou zijn om, bij wijze van amendement, verandering te maken in de sommen.

Na nog eenige woordenwisseling is in stemming gebragt de vraag, of de Kamer de indiening der begrooting zelve verlangt?

Die vraag is bevestigend beantwoord, met 30 tegen 24 stemmen. *Tegen* stemden de heeren: *v. d. Poel, Storm van 's Gr., Stolte, Wijbenga, Hoekwater, Taets, v. Foreest, v. Heiden, Baud, Dirks, Sander, de Brauw, Heemskerk, de Kempenaer, Wintgens, Bosscha, v. Rappard, ten Cate, v. Franck, Godefroi, v. Deinse, Kien, Nolthenius* en de voorzitter.

Daarna zou de beraadslaging over het ontwerp zelf, strekkende tot intrekking van art. 4 der krediet-wet, hervat worden, maar heeft de minister van Binnenl. Zaken verklaard, dat de Regering, na de zoo even door de Kamer genomen beslissing, zich zal moeten beraden, en diensvolgens voorgesteld, de verdere beraadslaging over de intrekking van art. 4 *aantehouden*. — Dienovereenkomstig is besloten.

Daarna is de beraadslaging over de jagtwet uitgesteld tot aanst. vrijdag, en tegen morgen aan de orde gesteld de behandeling der wet op de bieren en azijnen en nopens den Sond-tol.

De Kamer is daarna gescheiden.

HAARLEM, 13 Mei.

Volgens een telegr. berigt uit Londen, heeft lord *Palmerston* gisteren avond in het Huis der gemeenten, op eene daaromtrent gedane vraag, verklaard, dat de britsche zeemagt onder alle omstandigheden Centraal-America zal beschermen, maar dat de Ver.-Staten ten opzigte van dat land nu geene veroveringszuchtige ontwerpen koesteren en hunne eischen gegrond zijn.

— De zitting der pruissische Kamers is gisteren gesloten. De minister *v. Manteuffel* heeft in de bij die gelegenheid gehoudene rede het leedwezen der Regering over het verwerpen van verscheidene voordragten te kennen gegeven, en over de buitenlandsche aangelegenheden het stilzwijgen bewaard.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
13 *Mei* 1857. 4½ *ure.*

	van	tot	gebl.		van	tot	gebl.
Ned, Thesaur.	104¼	—	—	*Polen* O. 4 . p	77⅞	—	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	-	—	—
W. Schuld 2½ p	63¾	13/16		„ A. 3½ „	205½	¾	—
„ . 3 „	76¼	—		*Oostr.* O.G. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	95 13/16	—	—	„ „ 4 „	62¾	—	—
Amort. Sd. 3½	90¾	—	—	„ Met. 5 „	76½	⅝	—
Handl. Ms. 4½ „	145¼	—	—	„ R. A. 5 „	87½	⅝	87 9/16
O. Leen. 4 „	94 15/16	95	94 15/16	„ N. 5 „	77 9/16	13/16	77¾
Holl. Spw. . .	—	—	—	„ 54. 2½ „	39½	⅝	—
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*		—	-
Rijn Spw. 4½ „	—	—	—	„ . . „	390	—	—
M. Wld. 4 „	59½	—	—	„ 4 p	317	318	
Belg. C. 2½ „	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	
Cert. R. 2½ „	—	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	.
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	
Spanje O. 1½ „	25⅛	3/16	25⅛	„ 3 „		—	—
Obl. . . 3 „	41 13/16	15/16	—	*Bral.* 24. 5 „	98½	-	
„ B. 3 „	38¼	—	—	39. 5 „	—	—	—
A. S.	—	—	—	43. 5 „	—	—	-
B. C.	6¾	13/16	—	52. 4½ „	—	—	-
Portg. Obl. 3 p	45	3/16	45	*Sard.* C. 5 „	—		—
Obl. 56 3 „	44⅛	—	—	*Peru* 54 4½ „	—	—	—
„ C.	26¼	½		P.	—		—
Rusl. H&C. 5 p	103⅞		—	*Eq.* 55. 1 „	14	1/16	onbep.
„ 5 „	102¾	-	—	*Venzl.* Obl. 4½ „	36	-	—
Cert. Obl. 5 „	93	—	—	U. 2 „	—	—	—
„ . 4 „	85 15/16	86	—	*Gren.* Obl. 2½ „	21 1/16	⅛	21 1/16
„ Stglts 4 „	85 11/16	¾		U.	6½		—
„ N. 4 „		—	—	*Mex.* Obl. 3 p	21 9/16	11/16	—
„ 54. 5 „	95 1/16	—	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
„ 55. 5 „	97	½	97 1/16	Ph. B. . . .	—	—	-
„ H. 5 „	—	.	—	„ R. 6 p	—	—	—
„ L. 5 „	.	—	—	Am. Bank .	1 1/16	—	—
„ L. 4½ „	—		—	Ill. Sp. A. . .	133	—	—
Insch. . 6 „	62½	.	—	„ Obl. C. B. 7 p	96	¼	—
Cert. . 6 „	64⅛	—	—	Lousiana 5 „	4	⅛	—
Polen A. . *f*	154¼	¾	—	*Grkl.* Obl. 5 „	—	—	—

Beleening 4. Prolongatie 4. Disconto 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*
P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

Binnenl. fondsen onveranderd, russische 5 pc. bij Stieglitz aangeboden; spoorwey-actien, williger, zijn van 77½ tot 79¼ verhandeld; Oostenr., bij meer handel, beter te plaatsen; 1¼ pc. spaansche met eenigen kooplust; de overige fondsen met weinig verandering.

WEENEN, 13 Mei. De 5 pc. metalf. 83⅝; zilver 5⅛.

LONDEN, 13 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 94½. Mexico 23⅝. Spanje 3 pc. 42; 1¼ pc. 25⅝.

PARIJS, 13 Mei. De 3 pc. 69 fr. 60. Spanje 3 pc. 38¾; 1¼ pc. 25¼.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM 13 Mei. *Tarwe* in eene vaste stemming; 126, 129 ℔ Gelders. *f* 340, *f* 357; 127 ℔ Rhijn, *f* 345; 130 ℔ n. B. P., *f* 402. *Rogge* onveranderd; 117, 118 ℔ Petersb., *f* 217, *f* 220; 116 ℔ Inl., *f* 191; 120 ℔ Americ., *f* 238; 118 ℔ n. Norder, *f* 209; 121 ℔ Pruiss., *f* 221; — *Garst* in een doen; 110 ℔ j. Deens., *f* 198; — *Boekweit* prijsh.; bij partij verkocht; 114 ℔ Holst., *f* 261; — *Koolzaad* onveranderd; Oostvr. *f* 408; Fr. *f* 501; Sept., Oct. en Nov. *f* 492.

AMSTERDAM, 13 Mei. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 53; vliegend *f* 51½; op levering wel zoo aangenaam; p° Sept. *f* 48 à *f* 48¼; p° Oct. en Nov. *f* 48; p° Dec. *f* 47¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 43¾; vliegend *f* 42½; op 't najaar *f* 43. *Hennepolie* ord. cond. *f* 50¾.

LONDEN, 11 Mei. In de afgeloopen week zijn hier 104 runderen uit buitenland aangevoerd, waaronder 72 uit Rotterdam, 10 uit Dordrecht, 13 Hamburg; 773 schapen, waaronder 143 uit Rotterdam, 86 Harlingen, 96 Dordrecht, 448 Hamburg; 319 kalveren, waaronder 175 uit Rotterdam, 63 Amsterdam, 12 Calais, 64 Antwerpen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 13 Mei. Den 12den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Norman*, Fernambuck, l. v. Southampton; *Joseph Perrier*, Havre naar St. Petersburg, als bijlegger; *Hendrika Margaretha*, Spijkman, Stokholm; *Vrouw Grietje*, Koops, Lubeck; *Agnat*, Aasuldsen, Osterrisoer. Gisteren nog: *Houthandel*, de Jonge, Christiansand; en uitgezeild: *Ardjoeno*, Rapp, Batavia; *drie Aurelia's*, Evertz, Venetie; *Humility*, Wils, Newcastle; *Preciosa*, Alberts, Archangel. Gisteren nog: *Elisabeth*, Henderson, Sunderland. Wind n. o.

Den 12den dezer in Helvoet binnengekomen: *Pelgrim*, Richards, Swansea; *Vienna*, Lewis, *Echo*, Mordey en de stoomb. *Chevy Chase*, alle 3 van Newcastle; *Cecilia*, Schlor, Stettin; en uitgezeild: *Cecilia*, Siberg, Cardiff; de stoomb. *Therese*, Grangemouth; *Gironde*, St. Petersburg. Wind w. z. w.

Den 1sten Maart van Melbourne uitgezeild: *California*, de Wijn, Sydney.

Den 8sten Febr. te Guichon-baai binnengekomen: *Jan Hendrik*, de Jong, Hongkong, was 20 dito naar Batavia uitgeklaard.

Den 22sten Maart te St. Helena binnengekomen: *Prinses Amalia*, van Rijn van Alkemade, Batavia naar Rotterdam, heeft de reis voortgezet.

Den 26sten April te Boston binnengekomen: *Stella Maris*, Leeflang, Rotterdam.

Voor 1 dezer te Odessa binnengekomen: *Eensgezindheid*, Nieuwzwaag, Newcastle; *Fronwina*, Bakker, Londen.

Den 30sten April te Konstantinopel binnengekomen: *Coert Cornelius*, Schut, Rotterdam.

Den 23sten April te Smirna binnengekomen: *Gesina*, van Sluis, Rotterdam, l. v. Syra.

Voor 8 dezer van Syra uitgezeild: *Everhardus*, de Boer, Amsterdam naar Konstantinopel.

Den 9den dezer van Swansea uitgezeild: *Java*, Stikkel van Dam, Shanghae; 10 dito *West-Kapelle*, Rooderkerk, Singapore.

[In de advertentie Bidstond voor Israël, geplaatst 12 Mei jl., staat de naam *C. J. Brijee*, moet zijn: *C. J. Brijce*.]

[In een der doodberigten, geplaatst 12 Mei jl., onderteekend door *A. W. J. Smitt* en *C. Smitt Hmz.*, staat ten huize van den heer *T. D. Engels*, moet zijn *T. D. Engel*.]

*** Getrouwd:
P. C. EVERS,
1e Luit. Reg. Grend. en Jagers, en
M. A. H. VAN DER SCHOOREN.
'sGRAVENHAGE, 13 Mei 1857.

*** Getrouwd:
C. A. CARLQVIST
en
J. C. H. DE WILDE,
van *Krimpen a/d IJssel*.
AMSTERDAM, 13 Mei 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *ARNOLDINA JACOBA BRUIJN* beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. JR. VAN DER SLUIJS VEER.
ALKMAAR, 7 Mei 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *E. C. VAN DER KEMP — OP DEN HOOFF.*
'sGRAVENHAGE, 9 Mei 1857.

*** Bevallen van een ZOON *F. A. E. DWARS—MOLLINGER* Eenige kennisgeving.
Oldenneel bij ZWOLLE, den 9den Mei 1857.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON, *J. WILLINK — PASCHEN.*
WINTERSWIJK, 9 Mei 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *J. G. BEINS*, Echtgenoote van J. W. SCHUTTER.
GROENLO, 9 Mei 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER *D. L. ARENDSEN DE WOLFF — DE ROUVILLE.*
BRIELLE, 10 Mei 1857.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *J. S. C. M. A. SAUERESSIG*, beviel heden zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON. W. VAN VOORTHUIJSEN Ez.
Huize SLEEBURG, te *Overasselt*, 10 Mei 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, *M. S. F. KOORDERS* beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.
CROMWIJCK, J. N. BASTERT.
Gem. *Maarsseveen* Eenige kennisgeving.
10 Mei 1857.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON, *J. J. VERSTEGEN — SEP.*
ZAANDAM, 11 Mei 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *D. DIBBETZ*, geliefde Echtgenoote van
DELFSHAVEN, J. SPRÉE.
12 Mei 1857.

*** Bevallen van eenen *dooden* ZOON *D. A. P. VERSCHOOR*, geliefde Echtgenoote van
ROTTERDAM, G. W. BOOREMANS.
12 Mei 1857. Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *A. F. BOLTEN*, geliefde Echtgenoote van
ALKMAAR, 12 Mei 1857. W. ZAADNOORDIJK.

*** SCHIEDAM, den 7den Mei 1857. Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van ruim 81 jaren, onze hoog geachte Zwager en Oom, de Wel-Edele Heer JOHANN FRIEDERICH SCHWEIKER.
Uit aller naam,
E. LUCAS.
Strekkende deze tevens tot algemeene en bijzondere kennisgeving.
NB. In de vorige stond *Johann Friederich Schweikes*, leze als boven.

*** Ons veel geliefd jongste Kindje, AUGUSTA FREDERICA CHRISTINA, werd heden, omtrent twintig maanden oud, tot onze innige droefheid, door den dood, aan onze ouderzorg ontnomen.
H. L. ZEHENDER TRAUS.
S. C. ZEHENDER TRAUS — PRINCE.
OLDENZAAL, 8 Mei 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Te WEESP is den 8sten Mei 1857 overleden JOHANNA ADRIANA jongste Dochtertje van M. M. C. HUGENHOLTZ Wed. S. WILLEUMIER JR. slechts den leeftijd van 7 dagen bereikt hebbende.

₊ Heden overleed onze hartelijk geliefde en veel belovende Zoon, JOHANNES, aan hevige Zeauw- en Zinkingkoortsen in den ouderdom van 18 jaren.
OVERMEER bij *Nederhorst den Berg*, 8 Mei 1857. JOHs. SEVERS A. SEVERS VAN ECK.

₊ MIDDELBURG, den 9den Mei 1857. Heden in den vroegen morgen overleed alhier, Mejufvrouw AFITA MAGTILDE HOEK, aan de gevolgen van water in de borst, in den ouderdom van ruim 71 jaren.
Eenige kennisgeving.

₊ Op den 9den Mei 1857, is te OOSTER-BLOKKER overleden, HERMINA ALIDA CATHARINA ROBIJN, Echtgenoote van CORNELIS HULST.
Eenige algemeene kennisgeving.

₊ Heden overleed alhier na eene korte ongesteldheid, onverwacht, de Hoog Welgeboren Jonkvrouwe ADRIANA WILLEMINA VAN DER GOES, in den ouderdom van omtrent 51 jaren.
DELFT, 10 Mei 1857.

₊ Heden overleed, na een smartvol lijden van eenige dagen, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader JAN LETTINGA, in den ouderdom van ruim zeven en tachtig jaren.
HOORN, 10 Mei 1857. *Uit aller naam*, J. BAKKER Az.

₊ Tot innige droefheid van mij, mijne Kinderen en verdere Betrekkingen, overleed hedeu mijn geliefde Echtgenoot CORNELIS BRUINVIS, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 66 jaren, nadat wij voor weinige dagen ons 40 jarig huwelijk mogten gedenken.
ALKMAAR, 10 Mei 1857. Wed. C. BRUINVIS, BERGHUYS.
Op verlangen van den overledene zal geen uiterlijke rouw worden aangenomen.

₊ Heden overleed na een kort doch smartelijk lijden, in den gezegenden ouderdom van ruim 88 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Wel-Edel-Gestrenge Heer HEINRICH PETER DIEHL, Gepensioneerd Kapitein der Infanterie Ridder der Militaire Willems-Orde 4de kl.
KAMPEN, 11 Mei 1857. F. S. G. A. DE RIVECOURT Wed. *H. P. Diehl.*

₊ Heden overleed op het alleronverwachtst, onze waarde Vader, de Wel-Edele Heer JAN DAVID RUMPH, in den hoogen ouderdom van 84 jaren en bijna 5 maanden.
ZIERIKZEE, den 11den Mei 1857. M. F. RUMPH, *uit aller naam.*
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

₊ Heden ontsliep, na een langdurig lijden, onze hartelijk geliefde Dochter en Behuwd-Dochter, SARA ALIDA MARIA VAN DER MEULEN, Weduwe den Heer *Barend Kooy Jzn.* Wij staren met een gebroken hart op haar graf en op het achttal Kinderen, hetwelk zij nalaat, maar wenschen Gode te zwijgen, wetende dat wat voor ons gemis is, voor haar, wien leven Christus was, gewin is geweest.
AMSTERDAM, 11 Mei 1857. Wede. VAN DER MEULEN, VAN MARWIJK. J. KOOY, P. KOOY — ROUFFAER.

₊ Heden overleed mijn dierbare Echtgenoot CORNELIUS VERMEULEN, in den ouderdom van ruim 74 jaren, voorzien met de genademiddelen onzer H. Kerk.
HAARLEM, 11 Mei 1857. T. BOERRIGTER, Wed. *C. Vermeulen*

₊ Werden wij nog kortelings geleden door den dood van onzen dierbaren Vader in rouw gedompeld, thans behaagde het den Heer van dood en leven, onzen veelgeachten Broeder, ANTONI JOHANNES WEYNANT SUYSKENS, van onze zijde op te eischen, in den ouderdom van 36 jaren.
HAARLEM, 12 Mei 1857. ED. SUYSKENS, *mede uit naam mijner beide Zusters.*
De *Affaire* zal door een bekwaam Persoon op dezelfde wijze worden voortgezet.

₊ Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het verlies van onze geliefde Moeder, *M. E. Bein*, Weduwe *Muller*, betuigt de Familie hiermede, haren hartelijken dank.
Namens dezelve, E. A. MULLER, Wed. *Schlosser.*

₊ **ZONDAGSCHOOL.**
Voor Personen boven de zestien jaar oud, die niet dan gebrekkig kunnen lezen, staat de gelegenheid open, om elken Zondag namiddag onderwijs te ontvangen in het lezen, inzonderheid van den Bijbel. Zij die hiervan gebruik willen maken, worden verzocht zich aantemelden bij den Hr. SPAAN, op de Smalle Oude Gracht, of bij een der ondergeteekenden. F. C. HINLOPEN. Pr. R. HUGENHOLTZ.

₊ Door ADRIANUS JOHANNES BAESJOU, is aan Zijne Majesteit den Koning bij adres van den 15den April 1857, het verzoek gedaan, dat aan zijnen wettigen ZOON FRANÇOIS DOMINIQUE MARIE, geboren te Dordrecht, den 10den Maart bevorens, moge worden vergund, bij zijnen geslachtsnaam, dien van HEIJTINK te voegen; ten einde zich in het vervolg te kunnen noemen en schrijven, FRANÇOIS DOMINIQUE MARIE HEIJTINK-BAESJOU.
Geschiedende hiervan aankondiging, ingevolge art. 63—66 van het Burg. Wetboek en de beschikking van den Minister van Justitie, in do. 6 Mei 1857, No. 80.

₊ Bij den aanvang van den nieuwen Schoolcursus op het Stedelijk Gymnasium te Nijmegen op 17 Augustus e. k. bestaat er bij de Ondergeteekenden weder gelegenheid tot het plaatsen van KOSTLEERLINGEN, ter opleiding voor de Hoogeschool of voor andere Vakken.
Dr. J. J. KREENEN, Gymn. Rector.
W. VAN KEEKEN, Docent in de Nieuwe Talen.

₊ **OUDERS EN VOOGDEN.**
Eene fatsoenlijke Protest. familie te Utrecht, de meest geschikte plaats ter opleiding tot allerlei maatsch. betrekkingen, wenscht een paar jongelieden van denzelfden stand aan hare zorgen te zien toevertrouwd. Voor al hetgeen tot eene beschaafde opvoeding behoort zal worden gezorgd terwijl de heer des huizes, die zijne studien aan eene Akademie heeft volbragt, desverkiezende bereid is het onderwijs der scholen aan te vullen en dan meer bepaald op zich zal nemen, het onderrigt in de gronden der Wis-, Natuur-, Schei-, Werktuig- en Teekenkunde, en de beginselen der Cosmographie, Staathuishoudkunde, Gezondheidsleer, Menschkunde enz., alle Wetenschappen die thans bij eene beschaafde opvoeding niet meer mogen ontbreken. Brieven *franco*, onder Letters N. B., aan de Boekhandelaars POST UITERWEER & COMP te Utrecht.

₊ Wordt verlangd een 1e ONDERMEESTER, van minstens den 3den Rang, op de Stads armenschool te Zierikzee. Belooning: eene Jaarwedde van *f* 300 uit de gemeentekas. Adres met *franco* Brieven aan den Voorzitter der Plaatselijke Schoolkommissie.

₊ Men vraagt aan een wel ingerigt Instituut eenen SECONDANT, van de P. G., en van goede attessen voorzien. Grondige kennis van het *Engelsch* zal zeer tot aanbeveling strekken. Het salaris wordt voorloopig bepaald op *f* 200; p. a. boven Kost, Inwoning en Bewasschen. Brieven *franco*, Letter M., aan den Boekhandelaar J. CAMPEN, te Sneek.

₊ **NOTARIAAT.**
Ten gevolge van afgelegde Examina, zijn er **drie Plaatsen open**, ter bekwaming, *binnen één jaar*, van Jonge Lieden voor het Notarieel Examen.
Bij aldien de Jongeling, na een jaar genoten onderrigt en betoonden ijver en geschiktheid, (waarvan maandelijks eene verklaring wordt gegeven), den graad van Kandidaat-Notaris niet mogt erlangen, wordt geen honorarium, hoegenaamd, in rekening gebragt. Adres met *franco* Brieven, geteekend A. B., aan den Boekhandelaar C. VAN DER POST JR., te Utrecht.

₊ **DROOGERIJEN.**
R. MIJSBERG, te Utrecht, vraagt als LEERLING: Een Jongeling uit den fatsoenlijken stand, P. G., niet boven de 16 jaren. Brieven *franco.*

₊ **10 à 12** bekwame TIMMERLIEDEN, tegen een ruim loon werk begeerende, vervoege zich ten spoedigste in *persoon*, bij den Aannemer D. E. DE KOFF, op de Nieuwe Gracht, te Haarlem.

LEGER. VLOOT.
Eene zeer gunstige en zeldzaam voorkomende gelegenheid, ter opleiding van eenige JONGELIEDEN, voor de Kon. Academie v. d. Zee- en Landmagt, en van het Kon. Instituut v. d. Marine, biedt zich aan. In deze kan men zich niet verder uitlaten, doch nadere inlichtingen zijn op *franco* aanvrage te bekomen, onder Letters P. D., bij A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

₊ Men vraagt zoo spoedig mogelijk 2 VUURWERKERS, 2 BANKWERKERS en 1 IJZERDRAAIJER, hun vak grondig verstaande, zij die met het Fabriekwerk bekend zijn, zullen het meest in aanmerking komen. Adres *franco*, bij FIGÉE EN SLINGERLAND, aan de Leidsche Vaart, te Haarlem.

₊ Er wordt gevraagd: Een WAGENMAKERSKNECHT, P. G. Adres met *franco* Brieven of in *persoon*, bij P. VAN DEN BOOGERD, te Brielle.

₊ De betrekking van CONCIERGE en KASTELEIN in het Gebouw *Musis Sacrum* te Schiedam opengevallen zijnde, gelieven zij, welke mogten verlangen daarvoor in aanmerking te komen, zich, vóór of op den 26sten dezer, met *vrachtvrije* Brieven en bewijzen van geschiktheid en goed gedrag, te wenden tot den ondergeteekende, bij wien de noodige inlichtingen omtrent de verdere voorwaarden te bekomen zijn.
Schiedam, 11 *Mei* 1857.
VERKERK, Secretaris der Vereeniging *Musis Sacrum.*

₊ Met 1 Julij bestaat bij eene fatsoenlijke Weduwe zonder kinderen te Haarlem gelegenheid voor eene JUFVROUW of WEDUWE voor Kost en Inwoning. Brieven *franco* onder Letters G. G. bij de Wed. D. KUNST Lange Kruisstraat O. N. 147 te Amsterdam.

₊ Men verlangt met Augustus: Eene geschikte WERKMEID, geheel bekwaam voor haar vak, niet onervaren in de behandeling der Wasch; van goede getuigschriften voorzien, benevens opgave van ouderdom en Geloofsbeleidenis. Adres met *franco* Brieven onder Letter C., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

₊ **MET EEN LIEFDADIG OOGMERK**
wordt *f* 250.— aangeboden aan hem, die voor eene oppassende en eerzame Weduwe met vier kinderen eene eerlijke broodwinning weet te bezorgen; wat het ook zijn moge, hetzij eene betrekking; affaire ter overname of deelgenoote daaraan en die blijken zal, bij eene stipte waarneming in hare behoeften te kunnen voorzien. Men schrijve *franco* onder Letter Z. aan den Boekverkooper G. DE GEUS te 's Gravenhage.

₊ *Poldermeesteren van den Banne van* WORMER, brengen ter kennis van Ingelanden, dat een door Heeren Gedeputeerde Staten den 23sten April ll. ontworpen *Bijzonder* Reglement voor het Bestuur van het Heemraadschap *Wormer, Jisp en Nek*, benevens het door Z. M. den Koning goedgekeurde *Algemeen* Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in Noord-Holland, gedurende éénе maand ter hunner inzage is nedergelegd in de Herberg *het Moriaanshoofd* te *Wormer*. Zij worden verzocht hunne bezwaren daartegen, vóór den 1sten Junij aanstaande schriftelijk aan het Polderbestuur in te zenden, onder het adres van den Secretaris-Penningmeester te Wormer.
Wormer, den 1sten Mei 1857. Poldermeesteren voornoemd, JACOB KRIJT. HERO STANT, Secretaris.

₊ **PUBLIEKE AANBESTEDING.**
De ondergeteekende, is van voornemen op den 25sten Mei 1857, des middags ten 12 ure, ten zijnen Huize, publiek **aan te besteden:**
Het Vergrooten van het LOGEMENT *den Burg*, staande en gelegen aan het Havenhoofd te Nieuwe-Diep, Gemeente Helder; mitsgaders het Vergrooten van het daaronder gelegen Perceel, genaamd *het Texelsche Veerhuis.*
Het Bestek ligt ter inzage van af Donderdag 14 Mei e. k. te Haarlem in *de Kroon*; te Alkmaar in *de Rooden Leeuw*, en te Nieuwe-Diep in het Lokaal *Tivoli.* De aanwijzing *in loco*, zal geschieden twee dagen vóór den dag der Aanbesteding. Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Huize van den Aanbesteder. B. R. DE BREUK.
Nieuwe-Diep, 12 *Mei* 1857.

₊ Op Donderdag den 28sten Mei 1857, des middags ten 12 ure, in het Logement *de Roskam*, te Nunspeet, zal ten overstaan van den Notaris E. J. VITRINGA aldaar in het openbaar worden **Aanbesteed:**
1o. Door Heeren Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Nunspeet, het geheel nieuw opbouwen van een KERKGEBOUW aldaar, met de levering van al de daartoe benoodigde materialen.
2o. Door hei Gemeente-bestuur van Ermelo, het herstellen en wederopbouwen van den TOREN te Nunspeet, mede met de levering van de noodige materialen.
Het bestek en de teekening zijn voor gegadigden te zien en te lezen in het logement *de Roskam*, te Nunspeet; wijders ligt het bestek ter lezing in de Logementen *het Wapen van Deventer*, te Harderwijk en *het Roode Hert*, te Kampen, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen op *franco* aanvrage, bij de Heeren Ingenieur W. DE WAAL te Arnhem en Architect C. L. JURLING te Nijkerk en acht dagen voor de aanbesteding de voorwaarden ten Kantore van den Notaris zullen ter lezing liggen.

₊ **AANBESTEDING.**
Het Bestuur der Gecombineerde Ambachten NOORDWIJK en NOORDWIJKERHOUT, zal op 26 Mei aanstaande, ten 2 ure, in *het Hof van Holland*, te Noordwijk, openbaar **aanbesteden:**
Het afbreken van de THOMASBRUG, nabij Noordwijk, en het weder opmetselen van MUREN en VLEUGELS met het daarop plaatsen van eene nieuwe HOUTEN BRUG, onder bijlevering van al de noodige Materialen.
Het Bestek zal van 18 Mei af ter lezing liggen te Noordwijk in *het Hof van Holland* en te Noordwijkerhout bij *P. de Kan*, zullende er des morgens vóór de Aanbesteding van 10 ure af, aanwijzing in *loco* worden gedaan.
Noordwijk, 12 *Mei* 1857.
Het Hoofd van beide voornoemde Ambachten, Mr. HOOG.

₊ *Dijkgraaf en Heemraden; mitsgaders de ter dezer zake gecommitteerde uit het collegie van Hoofd-Ingelanden van de* PURMER, zijn voornemens, om Vrijdag den 29sten Mei 1857, des middags ten 12 ure, aan de Purmerwerf te Edam, in het openbaar **aantebesteden:** het driejarig onderhoud van den tegenwoordigen STRAATWEG in de Purmer; met leverantie van al de benoodigde materialen en de vereischte arbeidsloonen en zulks voor den tijd van drie jaren, ingaande met den 1sten Junij 1857 of den dag der approabtie en eindigende met den 31sten Mei 1860.
Bestek en Voorwaarden, zijn voor de belanghebbenden verkrijgbaar gesteld, bij den Opzigter van de Purmer te Edam; door wien tevens aanwijzing in loco zal worden gedaan, op Woensdag den 27sten Mei 1857, te beginnen des voormiddags ten 9 ure, bij den Purmerbrug te Edam.
Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
Wm. PAUW,
De Secretaris,
P. PEETING.

₊ **IJZERWINKEL.**
De ondergeteekende heeft bij dezen de eer het Publiek kennis te geven, dat hij de AFFAIRE van ouds bekend onder de naam de Wed. GERBER, heeft overgenomen, en van heden af voor zijne Rekening zal voortzetten.
Met het beste voornemen bezield, de **zaak** zooveel mogelijk op de noodige hoogte te houden om aan alle aanvraag te kunnen voldoen, beveelt hij zich in ieders gunstig aandenken. S. VAN BEEMEN.
Haarlem.

₊ **BINN'S-MEST.**
Even goed maar beter koop dan **Guano**, de duizend Ned. ponden voor *f* 76,00, vrij bezorgd aan boord. Te bekomen bij de HH. P. A. VAN ES & Co., Bierhaven, te Rotterdam.

₊ Bij een gehuwd Rijks-Ontvanger in de Provincie Groningen, is gelegenheid tot INWONING of OPLEIDING. Kost, Bewassching, vrije Kamer en Huisselijk Verkeer wordt tegen billijke tegemoetkoming aangeboden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar P. VAN ZWEEDEN, te Groningen.

₊ **TE HUUR TERSTOND:**
Het aangenaam gelegen ZOMER- en WINTERVERBLIJF *NA-RUST*, met Stalling voor twee Paarden en ruim Koetshuis, aan den Loosduinschen Staatweg nabij 's Gravenhage. Dagelijks te zien en te bevragen op den Huize *Rust-Hoek* daarneven. Brieven *franco.*

₊ **TE HUUR, TE ARNHEM,**
in de nabijheid van Sonsbeek en Rijnspoorweg, VIER GEMEUBILEERDE KAMERS en DIENSTBODENKAMER, des verkiezende met of *zonder* Kost, of gebruik eener Keuken. Adres met *franco* Brieven onder Letter Q. bij den Boekhandelaar G. W. VAN DER WIEL te Arnhem.

₊ Eene Jufvrouw van de P. G., verlangt tegen primo Augustus a. s., te HUREN op een der Dorpen aan den Straatweg of nabij een Station gelegen in de Provincie Utrecht, Gelderland of Overijssel: Twee Ongemeubileerde KAMERS, liefst met Stookplaatsen voorzien, met KOST en BEDIENING. Hierop reflecterenden, adresseren zich met opgave van prijs etc., *franco* Brieven, onder de Letters Z. Z., bij A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem

---

₊ UIT DE HAND TE KOOP: drie Morgen (ruim $2^1/_2$ Bunder) best WEILAND, gelegen in den Karnemelkpolder bij Knollendam. Te bevragen bij den Makelaar P. WAKKER, te Wormer.

₊ **UIT de HAND te KOOP of te HUUR:**
Een logeabel HUIS waarin zich bevinden drie groote en drie kleinere Kamers, met Achterhuis en Tuin in het Dorp Putten, aan den Straatweg van Amersfoort op Zwolle. Te bevragen bij den Heer G. HOMOET, Gemeente-Ontvanger aldaar. Brieven *franco.*

*** Voor een Med. Doctor, tevens verloskundige of ook wel voor een Genees-, Heel- en Verloskundige, biedt zich eene goede gelegenheid aan tot vestiging, door het overlijden van den Heer *Jb. Mostman* te Alblasserdam, wiens Apotheek, Instrumenten etc. TE KOOP en te bevragen zijn bij den Heer C. MOSTMAN, te Alblasserdam. Brieven *franco*.

TE KOOP OF TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden, het BUITEN of HUIS, met grooten TUIN en KOEPEL aan den weg, staande en gelegen op de Veenlaan, te 's Gravenhage, zeer geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*; desverkiezende, mede het daarnaast gelegen *ZOMERLUST*, dat tot daarstelling van eene Bloemisterij of wel tot aanbouwing zeer voordeelig en geschikt is, de helft der Kooppenningen kunnen er op gevestigd blijven, tegen redelijke Rente en Aflossing. Dagelijks te bezigtigen, bij aanvrage op *Zomerlust*, of wel bij H. BEIN, Noordeinde, F., 84, Brieven *franco*, te 's Gravenhage.

*** **UIT DE HAND TE KOOP.**

Eene in volle werking zijnde GROF- en HOEFSMEDERIJ, staande op een welvarend dorp in de provincie Noord-Holland, met alle de daarbij behoorende en gebruikt wordende Gereedschappen. Brieven *franco*, onder Letters G. H. bij de Boekhandelaresse de Weduwe J. C. HONIGH, te Zijpe (N.-Holland).

*** Uit de Hand te Koop:

Het aanzienlijk BUITENVERBLIJF, genaamd *WELGELEGEN*, in de Gemeente *Vreeland*, alleraangenaamst gelegen van de Rivier *de Vecht*, bestaande in een rooijaal Heerenhuis, Koetshuis, Paardenstalling, Menagerie, Tuinmanshuis en verdere Getimmerten, Moes- en Broeituinen met exquise Vruchtboomen, fraai aangelegde Wandelingen met extra zwaar opgaand Geboomte, welige WEI- en BOUWLANDEN, eene breede met Boomen beplante Laan, uitkomende aan den Straatweg van Utrecht naar Amsterdam, en eene hechte en ruime Koepel aan dien Weg staande, te zamen groot ongeveer 35 Bundera, en zulks in zijn geheel of wel met zooveel minder uitgestrektheid grond als men zal verkiezen.

Te bevragen bij de Notarissen C. P. H. SUYCK, te *Vreeland*, en D. VAN DER WART, te *Krommenie*, Provincie Noord-Holland. Brieven *franco*.

*** Er wordt te KOOP gevraagd: Eene goed in Zadel en Rijtuig loopende MUIL-EZEL, niet te groot en zeer mak en vlug zijn hoofdvereischten. Opgave van adres en prijs met *franco* Brieven, bij de Boek- en Papierhandelaren C. J. GEIJER EN C°., Groote Houtstraat te Haarlem.

*** HAARLEMMERMEER-POLDER.

Door de vroegere menigvuldige aanvragen presenteert de ondergeteekende thans te KOOP: Honderd Bunders uitmuntend best BOUW- en WEILAND, gelegen in den Haarlemmermeer-polder, Sectie H. H. afd. Rijk, deze landerijen zijn met Augustus, of met het ontbloote der Schoof buiten Huur. De kooper kan des verkiezende *f* 50.000 à 4½ perc. rente als eerste Hypotheek daarop houden.

Heemstede. Te HUUR of te KOOP: Het in het aangenaamst gedeelte van den Haarlemmerhout tegenover de Hartekamp gelegene BUITENVERBLIJF *DE PLAATS ROIJAL*, voorzien van twee Zalen en verscheidene Beneden- en Bovenkamers, Stalling en Koetshuis, met twee afzonderlijke Uitgangen, het is in zijn geheel of gedeeltens te Huur, de aanvaarding kan dadelijk geschieden; de kooper kan op dit perceel *f* 6000 à 5 perc. rente als eerste Hypotheek houden.

Haarlem. UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR: Een HUIS, staande in het beste gedeelte van de Koningstraat, Wijk 4, N°. 1049, in hetwelk sedert verscheidene jaren een *Manufactuur- en Lakenwinkel* is en nog wordt uitgeoefend, met Winkel en Toonbanken, ingerigt naar den laatsten smaak, waarop *f* 3000 van de kooppenningen à 5 perc. rente als eerste Hypotheek kan gevestigd blijven. Nog een WINKELHUIS te HUUR staande in het beste gedeelte van den Spaarnwouderstraat, Wijk 1, Sectie D. 2459. Alles te bevragen bij den Eigenaar J. C. VAN DEN BERG, buiten het Groote Houthek te Haarlem. Brieven *franco*.

*** **T E K O O P:**

Een bruine vijfjarige HIT, mak in 't tuig, met VICTORIA, TILBURRY en daarbij behoorende tuigen.

Te bevragen bij J. C. DOLK, M^r. Zadelmaker, Karrensteeg Wijk 3, N°. 184 te Rotterdam.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 18^den Mei 1857, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan* op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren, Dramsche, Frederikstadtsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken; Noordsche Spieren, Wijburger, Hamburger, Memelsche, Dantziger en Noordsche Deelen en Platen, Riga en Narva Sparren, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON, zullen op Maandag den 18^den Mei 1857, des middags ten 12 ure, in het Lokaal *Vereeniging*, in de Warmoesstraat, te Amsterdam, presenteren te verkoopen: Extra mooije nieuw aangekomene **NOORDSCHE BALKEN**, Spieren, Juffers, Paal-Ellens, Kolders, Battingplaten en Deelen; Kroon-Vuren en Greenen *Riga*, *Narva* en *Dantziger* Balken en Deelen en andere **HOUTWAREN.** Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** **OPENBARE VERKOOP TOT AFBRAAK VAN EEN HEERENHUIS,**

bevattende Souterrein en 3 Verdiepingen met 15 Kamers en Vertrekken, staande op het Landgoed *den Kortenburg*, in de Gemeente Wageningen, nabij den Rijn, niet verre van den Rijnspoorweg; dagelijks te bezigtigen, aantevragen bij den Koetsier aan den Stal op het Landgoed. De Verkoop zal geschieden op Dingsdag 2 Junij 1857, des middags 2 uur precies, in het Logement *de Wereld*, te Wageningen, ten overstaan van G. HONDIUS, Notaris te Wageningen, ten wiens Kantore nadere informatien te bekomen zijn. Brieven *franco*.

*** Bij MARTINUS NIJHOFF te 's Gravenhage is verschenen:

BRIEVEN VAN A. R. FALCK

1795 — 1843.

Een Boekdeel in gr 8°. Prijs *f* 4,25.

Dit belangrijke werk bevat de *Confidentiëele Correspondentie* van dien beroemden Raadsman, meerendeels gehoude tijdens zijn verblijf in Frankrijk, Duitschland, Spanje, Engeland, gedurende zijn ambteloos leven, en eindelijk als gezant in België.

*** Door de ERVEN LOOSJES, Boekhandelaars te Haarlem, is aan de Inteekenaren verzonden:

AFBEELDINGEN

TEN GEBRUIKE BIJ HET ONDERWIJS IN DE NATUURKUNDE,

DOOR A. KOOP,

Onderwijzer te Haarlem.

Onder medewerking van **W. M. LOGEMAN.**

4^e Aflevering. — Plaat 19—24. — Tekstblad 4.

De Uitgevers, aangemoedigd door den onverdeelden bijval. (Zie *Zondagsblad* 1856, N°. 418, en *Vaderlandsche Letteroefeningen*, Januarij 1857), welken dit werk heeft mogen ondervinden, en door een aanvankelijk zeer gunstig debiet, hebben besloten aan den daartoe strekkenden wensch der HH. Bewerkers gehoor te geven en dezen te veroorloven het oorspronkelijke plan aanmerkelijk uit te breiden. De Inteekenaren zullen dus in plaats van 40; **zes à acht en veertig** Platen ontvangen en dit

Zonder verhooging van den Prijs

die voor hen op *f* 10 bepaald blijft.

*** Door W. H. KIRBERGER te Amsterdam, wordt heden uitgegeven:

CARRIÈRE MAKEN

en andere Novellen, door HENRIETTE MARIA L***.

Prijs in Linnen Band *f* 2,25.

DE BIECHT VOOR GOD VAN EEN GROOT MAN,

OF DE BEKENTENISSEN VAN

AURELIUS AUGUSTINUS,

naar 't Latijnsch bekort met eene levensschets van *Augustinus* en ophelderingen voorzien door W. FRANCKEN Az. Predikant te Rotterdam. Prijs in Linnen Band 90 Cents.

ONMISBAAR HANDBOEK VOOR EEN IEDER IS:

DE NEDERLANDSCHE BRIEFSTELLER,

DOOR L. F. GEERLING.

INHOUDENDE: Brieven en andere opstellen over allerlei onderwerpen, die in het maatschappelijke leven met *mogelijkheid* kunnen voorkomen, met voorafgaande bepalingen over de geschiktste wijze van zamenstelling, verordening en inrigting der Brieven, betitelingen en opschriften; allerlei koopmansbrieven, voorschriften bij geboorte, huwelijk en overlijden; iets over testamenten, contracten van allerlei aard, minderjarigheid en voogdij, borgtogt, volmagten, geldleeningen en hypotheek, wissels, kwitantiën; iets betrekkelijk de nationale militie en formulieren, het inrigten van schrijfboeken en rekeningen enz., enz., enz., benevens eene korte Nederl. Spraakkunst voor den minder onderwezen Nederlander, te zamen over de **300** modellen van brieven en handelingen. **Vierde veel vermeerderde druk**, in postformaat, gebonden in keurigen linnen band met vergulden rugtitel. En ten einde zich ook ieder dit onmisbaar handboek zou kunnen aanschaffen, is de prijs gesteld op slechts . . . . **f 1,50.**

Uitgegeven door JOH. NOMAN EN ZOON te Zalt-Bommel, en alom te bekomen.

*** Door Toeval te KOOP: twee zeer goed gedresseerde mak bij den weg loopende vijf- en zesjarige BRUINE MERRIE-PAARDEN. Te bevragen in *persoon* of *franco* Brieven, bij den Koetsier op den Huize *Noorder-Eng*, Station Ede.

*** VERKOOPING: te Koog aan de Zaan, in het Koffijhuis *de Waakzaamheid*, op Dingsdag en Woensdag den 26sten en 27sten Mei 1857, 's morgens ten 9 ure, van, naar den smaak solide gemaakte en net bewerkte

GOUDEN EN ZILVEREN-WERKEN EN SIERADEN,

waaronder: Gouden Hoofd-beugels, vele Voor- en Zij-Haarnaalden, Kap-spelden, Koralen, Sloten, Handringen; — mitsgaders: Huis- en Tafelzilver, Tabaks-, Snuif-, Pepermunt-, Reuk- en Speldendoozen, Parures, Hoofd-beugels, Knip-beugels, Naaldenkokers en verschillende voorwerpen van gewoon gebruik, in moderne fatsoenen; — alsmede Bloedkoralen, Granaten, wit- en rood-Cornalijnen, dubbelde- en enkelde snoeren Koralen.

Voorts: vele Winkelwaren van Porselein-, Engelsch- en ander Aardewerk, Karaffen, Wijn- en Bierglazen en ander Glaswerk, Galanterien, waaronder: Duitsche Klokjes, Bronsen-, Koperen-, Fer de Berliner-, Pallisander- en Gladhouten Goederen.

Eene aanzienlijke partij Kinderspeelgoed, vele groote- en fijne- Neurenberger- Bouw- en Speeldoozen, Keukens, Winkels, Tooverlantaarns en onderscheidene andere Voorwerpen.

Alles uitmakende de Goud- en Zilver-Kasthouderij en Winkel-Goederen van Mejufvrouw M. SCHEFFER, Wed. J. DAAS, te Koog a/d Zaan.

De Goederen zullen op Maandag den 25sten Mei te bezigtigen zijn, en de notitien van de Gouden- en Zilveren-Werken en Koralen, zijn op *franco* aanvragen te bekomen, bij den Notaris D. DONKER, te Zaandijk.

*** De ondergeteekende, zoo als reeds vroeger geannonceerd, zich geheel willende wijden aan het fabriceren van en den handel in **Tijdmeters** en **Horologiën**, zal op Woensdag 20 Mei, des ochtends ten tien ure, in den *Garnalen-Doelen*, op den Singel te Amsterdam, Verkoopen:

zijn groot en schoon assortiment

PENDULES.

De verkochte stukken worden kosteloos gerepareerd, en voor dezelve wordt volgens zijne gewoonte twee jaren ingestaan.

NB. De Pendules zullen op 18 en 19 Mei in voornoemd Locaal te bezigtigen zijn, van 's ochtends 10 tot namiddags ten 4 ure.

VAN ARCKEN,
Fabriekant van Tijdmeters en Horologiën
van Z. M. den Koning.

NB. De Catalogus is aan het Magazijn Kalverstraat E. 64, te verkrijgen.

*** P. A. DE JONG, Uitgever te Arnhem, heeft uitgegeven en alom aan de voornaamste Boekhandelaren verzonden:

Lijsten van Inteekening en 1^e Aflevering van een nieuw Boek- en Plaatwerk, getiteld:

FRUIT-TUIN VAN NEDERLANDSCH INDIË,

OF

Verzameling van Tropische Vruchten,

geteekend en kort beschreven door **M**.**

Het Werk wordt uitgegeven in 20 Afleveringen, ieder geïllustreerd met 2 Platen (gekleurd) en verklarende Tekst, gedrukt in drie Talen, in folio formaat.

De Prijs bij iedere Aflevering is slechts bij Inteekening *f* 1,80.

Z. M. den Koning der Nederlanden, Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden en Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, hebben dit Werk vereerd met Hoogstderzelver Inteekening.

*** Bij C. H. SCHETSBERG te Goes, zijn heden uitgegeven, onderstaande Werkjes van

S. CROMMELIN.

Waarschuwing tegen het misbruiken van den naam van God. *Tiende Druk.* Prijs 15 Cts. Hartelijke Opwekking tot het ijverig streven naar reinheid van hart en wandel. *Achtste Druk.* Prijs 25 Cts.

En debiteert met succes:

Welmeenende Raadgevingen aan studerende Jongelingen, maar ook aan anderen van den beschaafden stand. *Derde Druk.* Prijs 60 Cts.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit van

S. HOEKSTRA Bzn.,

Theol. Dr., Hoogleeraar te Amsterdam:

DE LEER DES EVANGELIES, in hare eenheid en haren zamenhang, voor beschaafde en nadenkende Christenen beknopt ontwikkeld. 2 Dln., *f* 5,80.

GELOOF EN LEVEN DES CHRISTENS. Eenvoudige en duidelijke voorstelling van de hoofdwaarheden der Christelijke Godsdienst. **Tweede geheel op nieuw bewerkte uitgave,** *f* 2,25.

HET EVANGELIE DER GENADE, door JEZUS CHRISTUS zelven verkondigd in de gelijkenis van den verloren Zoon, *f* 1,30. en gebonden *f* 1,60.

LEVENSVRAGEN OVER DEN WEG DES HEILS IN CHRISTUS, gr. 8°., *f* 3,—.

*** Bij de GEBROEDERS VAN CLEEF te 's Gravenhage ziet het licht:

Mr. GROEN VAN PRINSTERER. *Over het ontwerp van wet op het lager Onderwijs*, 2e stukje. . *f* —,40.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN